

РЕШЕНИЕ

№ 5392

гр. София, 14.08.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 12 състав, в публично заседание на 18.07.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Наталия Ангелова

при участието на секретаря Цонка Вретенарова и при участието на прокурора Тони Петрова, като разгледа дело номер **3728** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство е по реда на чл. 145 и следващите от АПК, във връзка с чл.84, ал.3 вр.чл.75, ал.1, т.2 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/.

Делото образувано по жалба на Т. П. В. с ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане] в М., гражданин на Русия, чрез адвокат Г. от САК, с приложено пълномощно, срещу Решение № 5500/20.03.2023г., издадено от Д. К., зам. председател на Държавна агенция за бежанците, с което на основание чл. 75, ал.1 т.2 и т.4 във връзка с чл.8 и чл. 9 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) е постановен отказ да се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата се твърди, че решението е незаконосъобразно, постановено при съществено нарушение на административно производствените правила, противоречие с материално-правните разпоредби и с целта на закона. Иска се отмяната му.

Пред съда жалбата се поддържа чрез адв. М. и жалбоподателят – лично чрез преводач. В ход по същество се претендира и основателността ѝ. С довод за заявеното от свидетеля, че жалбоподателят е активен при антиправителствени прояви, демонстрации, както и споделял във Ф., че е против войната в У.. Съгласно справката, представена от ответника ставало ясно, че тези лица подлежали на преследване, изтезания и затвори – в т. 4 и следващата - отношение към лицата, изразяващи свободно позицията си в медиите. Адв. М. счита, че жалбоподателят имал право на временна хуманитарна закрила в Република България.

Ответникът – заместник –председателя на Държавната агенция за бежанците, чрез юрк. Г., оспори жалбата като неоснователна. Счита за правилно постановеното, че за

жалбоподателя не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут. От фактите, които самият жалбоподателят посочил за бежанската си история, не можело да се направи извода за наличие на основателно преследване.

ПРОКУРОРЪТ – П. при СГП, представи заключение за основателност на жалбата, иска от съда да постанови отмяната на обжалвания административен акт на ДАБ със съответните разпореждания към административния орган.

По делото са приети доказателствата по административната преписка, изслушани са свидетелските показания на и допълнително представените от страните - Справка за ситуацията в Русия ЦУ – 705/30.05.2023г., свидетелските показания на българската и руска гражданка Г. Н. К., за потвърждение на изнесеното – разпечатка от сайта на Б. 1“Заради рисунка против войната: дете в Русия изпратено в приют, а баща му – в затвора“.

Административен съд София-град, като обсъди доказателствата по делото, взе предвид доводите и възраженията на страните, извърши дължимата служебна проверка на оспорения административен акт по реда на чл.168 АПК на основанията по чл.146 АПК, от фактическа и правна страна приема следното:

По допустимостта на жалбата:

Решението е връчено на 22.03.2023г., а жалбата до съда е подадена на дата 04.04.2023г., с оглед на което е в срок.

По фактите съдът приема следното:

На 05.04.2022г. руският гражданин Т. П. В., [дата на раждане] , е подал молба за международна закрила, като иска на основание чл.1А от ЗУБ да му бъде предоставена международна закрила. Посочил,е че е влязъл в България с ясното съзнание да се опита да се спаси от репресии, в Русия винаги изразявал активна гражданска позиция срещу политиката на президента, срещу него започнали проверки от страна на силови ведомства, в резултат на това в него се затвърдило убеждението, че се касае за политическа репресия от страна на властта, основателен страх от преследване, включително физическа саморазправа – заради политическите му възглед и гражданската си позиция.

След регистрация (съставени регистрационен лист Евродак –карта и връчени указания за процедурата) на дата 11.10.2022г. е проведено и лично интервю, на което чужденецът е потвърдил данните от регистрацията му - системен администратор, с висше образование, живял само в М., там останала дъщеря му - на 24 г., разведен, родителите му са починали, християнин. За етническата си принадлежност е посочил, че се възприема като руснак, кръвта му била смесена, в миналото имал роднини поляци и украинци. В обобщение е повторил твърденията си в молбата за закрила, на въпроса дали лично е бил заплашван е отговорил, че единствено във фейсбук като реакция на негови изказвания, преки заплахи нямало спрямо него.

В хода на административното производство с писмо е уведомена ДАНС за подадената молба за закрила, като в отговор е получено писмо от 18.05.2022г. – л. 45 от делото, чене възразява да бъде предоставена закрила в Република България, в случай, че

отговаря на условията за това. Също е приобщена Справка МД – 37 / 20.01.2023г., изготвена от Дирекция „международна дейност“ при ДАБ – МС, на която административният орган се е позовал в решението си.

С оспореното по делото Решение 5500/20.03.2023г. заместник председателят на ДАБ Д. К., издадено на основание Заповед № 03-15/03.05.2022г. за делегиране на правомощия, представена на л. 13 от делото, е разгледана посочената молба на руския гражданин Т. П. В., като по изложени правни и фактически съображения, на основание чл.75, ал.1, т.2 във връзка с чл.8 и ч.75, ал.1, т.4 във връзка с чл.9 ЗУБ, е постановен отказ да се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут.

Що се касае до изнесеното в проведеното интервю и за бежанската история, в оспореното решение органът е приел, че чужденецът на 28.02.2022г. със самолет напуснал легално Русия за И., Турция, същият ден пристигнал легално в България, от по-рано имал издадена българска виза от визовия център в М.. Прието е, че молбата за международна закрила е мотивирана с нахлуването на Русия в У., а след изявление на президента на 27.02.2022г. , в което за първи път споменал за ядрено оръжие, осъзнал, че не можел да живее там, напуснал страната си за да запази физическото си и психическото си здраве. Възпроизведен е и разказът за негова позната, която му съобщила за негативни изказвания срещу украинците, не вярвали, че в У. имало загинали хора. Обсъдено е и твърдението на чужденеца, че не е бил съден или осъждан, не е бил член на политическа партия или организация, представеният диск с аудиозапис с твърдение, че е разговор между него и следовател от Следствен комитет в Русия и го приканвал да се яви на разпит, но административният орган след като се запознал с аудио-диска станало ясно, че не само неподкрепил твърденията си, че е издирван, но поставил под съмнение достоверността на проведения разговор. Не можело да се приеме с голяма достоверност, че разговорът е проведен между кандидата и следовател. Според органа било нелогично да се приеме, че следователят ще издирва чужденеца само по телефона., той можел да му изпрати призовка за която могъл да бъде уведомен своевременно – данните, че поддържал връзка с жена ,която наглеждала апартамента му. Също според органа снимките не доказвали, че е бил преследван или заплашван, единственото, което доказвали е, че той публикувал отделни коментари за войната в У. и управлението на Русия. Според органа видно било, че напускането на Русия имало доброволен характер и той не е бил принуден да го направи. Посещавал Република България няколко пъти (винаги през месец януари от заявеното на интервюто, а не няколко пъти през януари 2022г.) и ако е имал някакви проблеми, логично било още тогава да подаде молбата си за закрила. Също е изтъкнато, че политическата класа в Русия управлявала страна от дълги години, по начин, който не се харесвал на молителя, но той не напуснал страната си, направил това едва когато Русия атакувала У. и по този начин намерил удобен повод да легализира молбата си.

Административният орган е формирал извод, че по отношение на търсещия закрила не са налице основанията за предоставяне на статут на бежанец, посочени в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, от изложената бежанска история не се установявало срещу него да е било осъществено преследване по смисъла на чл. 8, ал. 4 и ал. 5 от ЗУБ, нито да има риск от бъдещо такова, а причината, поради която е напуснал държавата си по произход, не попадала в приложното поле на чл. 8 от ЗУБ, респективно на чужденеца не може да бъде предоставен статут на бежанец. Прието е, че не навежда твърдения за наличие на опасения от конкретни репресии, предприети спрямо него или членове на

семейството му по причините, посочени в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Не можело да се направи извод за осъществено спрямо чужденеца преследване по смисъла на чл. 8, ал. 4 от ЗУБ, изразило се в действия измежду посочените в ал. 5 на същата норма, поради което не са налице субективния и обективния елемент на предвиденото в цитираната разпоредба понятие “основателни опасения от преследване” и страхът на чужденеца от преследване по причините, посочени в чл. 8, ал. 1 от ЗУБ не може да се прецени като обосноваан, не се установило спрямо него да е осъществено преследване по чл. 8, ал.2 – ал.5 ЗУБ.

Административният орган е разгледал предпоставките по чл. 9 от ЗУБ за предоставяне на кандидата на хуманитарен статут. По наличие на основания за прилагане на хуманитарен статут по чл. 9 от ЗУБ- предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства - смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, тежки и лични заплахи върху живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случаи на вътрешен или международен въоръжен конфликт. От Справка вх. № МД-37/20.01.2023 г. на Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ, относно общото положение в Руската федерация,установената фактическа обстановка не дава основания да се приеме, че жалбоподателят е бил принуден да напусне Руската федерация поради “реална опасност от смъртно наказание или екзекуция” по чл. 9, ал. 1, т. 1 от ЗУБ. Органът е обсъдил, че спрямо чужденеца няма повдигнато обвинение и той не е бил арестуван или осъждан, заявеното, че е напуснал страната си легално със самолет и с виза по собствено желание, официалната власт няма отрицателно отношение към него, нямало твърдения, нито доказателства, че спрямо него е имало или има опасност от изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 2 от ЗУБ., самият молител споделя, че не е имал проблеми с официалните власти. Органът е обсъдил и основанията за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ - наличие на тежки заплахи срещу живота и личността на чужденеца като цивилно лице поради безогледно насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт, която предпоставка е прието, че не е установена.Във връзка с последната разпоредба, органът е посочил и критериите, дадени от Съда на ЕС по тълкуването на чл. 15, б. “в” от Директива 2004/83/ЕО – отменена, който текст е идентичен с същата разпоредба на Директива 2011/95/ЕО) относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци и като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила, конкретно с Решение от 17.02.2009 г. по дело № С-465/07 /Meki Elgafaji and Noor Elgafaji, в която връзка органът се посовал на данните за ситуацията в Руската федерация от Справката на дирекцията – с характер на официален документ и за съда. Прието е, че ситуацията в Руската федерация не съставлява “вътрешен въоръжен конфликт” по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, който да е до степен на безогледност и повсеместност, т. е. да обхваща цялата територия на държавата, да застрашава живота и здравето на всеки цивилен, намиращ се на тази територия. Видно от събраната информация, не са установени сериозни и потвърдени основания да се счита, че единствено на основание присъствието си на територията на държавата си по произход –Руската федерация, руският гражданин би бил изправен пред реален

риск да стане обект на заплаха е не обосновава извод за предоставяне на хуманитарен статут в конкретната хипотеза по чл.9, ал.1, т.3 и по реда на чл. 9 от ЗУБ като цяло.

Пред съда е приета Справка за ситуацията в Русия ЦУ – 705/30.05.2023г., в която както твърди адв. М., в т. 4 „Отношение на руските официални власти към критици и опоненти на режима“, в която е посочено, че „блогъри/ потребители на социални медии- лицата, публикуващи съдържание в социални медии, което се счита за критично към правителството, властите или армията, могат да бъдат атакувани или затворени, като рискът от наказателно преследване бил най-голям на изток от У.. Изложени са и данни за институции, които се намесват в защита на гражданските права и свободи.

По делото са изслушани свидетелските показания на българската и руска гражданка Г. Н. К., която познавала молителя от 10-12 години, имали обща компания в М., но не са роднини. Заяви, че знае, че молителят е участник във всички антиправителствени протести преди войната, разказвал и случай за един губернатор. За ситуацията в Русия понастоящем, счита, че е застрашен ако се върне, като даде пример с ареста на бащата заради рисунка на дете против войната в У., публикувано и на сайта на Б. 1 (“Заради рисунка против войната: дете в Русия изпратено в приют, а баща му – в затвора“).

При така установеното по фактите, съдът формира следните правни изводи:

Оспореното решение е издадено от компетентен орган по смисъла на чл.75, ал.1 ЗУБ – заместник председателят на ДАБ -по силата на делегираните му правомощия със заповед № 03-15/03.05.2022 г. на председателя на ДАБ, като разпореденото с решението, е съответно на делегираната му компетентност, доколкото е постановен отказ да се предостави статут и не е упражнено правомощие за отнемане на закрила..

Също от формална страна, решението е издадено в предвидените от закона писмена форма и с изискващото се съдържание, в това число правни и фактически основания за издаването му.

Същото е издадено в рамките на процедура, в която са предприети всички предвидени от закона процесуални действия - регистрация, предоставяне на указания за процедурата на разбираем език, назначен е преводач.

Допуснато е съществено процесуално нарушение. В оспореното решение административният орган не е спазил императивното изискване на чл. 75, ал. 2 от ЗУБ, да обсъди всички наведени от кандидата за закрила факти и обстоятелства от личната му история ведно с въпроса относно сигурността на страната му по произход. Органът формално е обсъдил само, че представените снимки на диска доказвали, че е публикувал отделни коментари за войната и управлението, но не е обсъдил дали съществува риск за живота и сигурността на молителя, риск от преследване от властта. В справката от 20.01.2023г. данните са оскъдни, както в справката, представена пред съда, съдържа се т. 8 – Отношение на руските власти към критици и опоненти на режима, които органът е следвало най-малкото да обсъди, респективно да обсъди допълнителни източници, ако е възможно.

Освен тази информация за страната по произход на молителя, органът е дори и формално не е споменал приложимост по отношение на молителя на чл.8, ал.6 ЗУБ, като е следвало ясно да отграничи дали става въпрос за критични коментари след като молителят е пристигнал в страната.

Органът не е обсъдил е основанието за приложение на принципа за бежанец място (

sur place) по чл. 8, ал. 6 от ЗУБ - опасения от преследване поради събития, които са настъпили след неговото напускане на страната по произход, които събития да обосновават предположението, че спрямо него няма да бъде осъществено преследване по смисъла на чл. 8, ал. 4 от ЗУБ, при заявеното от руският гражданин, че изразява мнението си в социалните мрежи, органът е постановил немотивиран акт.

Органът е следвало да обсъди и формира извод по въпроса дали молителят е извършвал дейност след отпътуването му, която представлява израз или продължение на убежденията му или ориентацията му, изразявана в държавата по произход, поради които евентуално би бил подложен на преследване от официалните власти. От свидетелските показания, които съдът цени като незаинтересовани, преценени ведно с факта, установен в мотивите на решението – за коментарите срещу властта в Русия, същият е извършвал явни и недвусмислени действия, свързани с убежденията му по време на пребиваването му в Руската федерация.

Административният орган е допуснал не само процесуално нарушение по чл.75, ал.2 ЗУБ, но и несъответствие с приложимия материален закон на издаденото от него решение, доколкото не може да се установи съответствието му с приложимите разпоредби поради неизлагане на мотиви в съответствие със задължението му по тази разпоредба.

Посочената разпоредба - чл.75, ал.2, първото изречение от ЗУБ задължава административният орган: "При произнасяне по молбата за международна закрила се преценяват всички относими факти, декларации или документи, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с възможността да се ползва от закрилата на друга държава, чието гражданство би могъл да придобие, включително и дали молителят е упражнявал дейности, чиято единствена цел е да получи международна закрила."

При горните обстоятелства, с оглед правото на защита на търсещото закрила лице и необходимостта от изясняването на допълнителни обстоятелства по процесната молба за закрила, съдът не следва за пръв път да обсъжда по същество дали на основанията по конкретни хипотези по чл. 8 и чл.9 ЗУБ следва да бъде предоставена международна закрила на жалбоподателя.

По изложените съображения, при издаване на оспореното решение са допуснати нарушения на чл. 75, ал.2 ЗУБ във връзка с чл.35 АПК, които са съществени, тъй като са довели и до несъответствие на оспореното решение с приложимите материално-правни разпоредби. Оспореното решение е незаконосъобразно на основанията по чл. 146, т.3 и т. 4 от АПК, с оглед на което съдът следва да постанови неговата отмяна.

Съгласно чл.85, ал.5 ЗУБ, когато административният съд отмени обжалваното решение на административния орган и върне преписката със задължителни указания за ново произнасяне по молбата за закрила и не е определил срок за издаване на новия административен акт, председателят

на Държавната агенция за бежанците е длъжен да вземе ново решение в срок до три месеца. Тъй като се налага събирането на нови доказателства, този срок следва и да бъде определен от съда. Тъй като решението на административния съд подлежи на касационно обжалване, съгласно чл.85, ал.4 ЗУБ, то новото произнасяне следва да бъде извършено в посочения от закона срок само след евентуалното влизане в сила на разпореденото от настоящия съд. При тези обстоятелства, съдът не следва да определя различен срок от предвидени в чл.85, ал.5 ЗУБ, поради което не следва и да постанови изричен диспозитив със съдебното решение по този въпрос.

На основание изложеното и чл.172, ал.2 АПК, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД – С.-ГРАД, 12-ти състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Т. П. В. с ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане] в М., гражданин на Русия, чрез адвокат Г. от САК, с приложено пълномощно, срещу Решение № 5500/20.03.2023г., издадено от Д. К., зам. председател на Държавна агенция за бежанците, с което на основание чл. 75, ал.1 т.2 и т.4 във връзка с чл.8 и чл. 9 от Закона за убежището и бежанците е постановен отказ да се предостави статут на бежанец и хуманитарен статут, по молба на лицето с рег. № РД 09-1891/08.04.2022г. и в производство по общия ред.

ВРЪЩА преписката на заместник - председателя на Държавната агенция за бежанците за ново произнасяне в производство по общия ред по молба с рег. № РД 09-1891/08.04.2022г. за международна закрила, подадена от Т. П. В. с ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане] в М., гражданин на Русия, като съобрази задължителните указания на съда по прилагането на закона, изложени в мотивите на настоящото решение.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд на Република България в 14 дневен срок от получаване на съобщението, че е изготвено.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на преписи.

Съдия: